

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

సకలకర్మసిద్ధికి
శ్రీమద్రామాయణపారాయణం

ఇరవయ్యవ రోజు పారాయణం - 13.08.2021

పారాయణ చేయవలసిన సర్గలు

సర్వసుకూలసిద్ధి కొరకు
అయాధ్యాకాండ - 100వ సర్గ = 76 శ్లోకాలు

సత్యంతెనప్రాప్తి కొరకు
బాలకాండ - 15 మరియు 16 సర్గలు
33+ 32 = 65 శ్లోకాలు

జన్మోంతరసకలసౌఖ్యప్రాప్తికి
యుద్ధకాండ - 131 వ సర్గ = 123 శ్లోకాలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య - 264 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర
పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్,
సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః,
వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం,
దేశస్యాస్య, శత్రుదురాక్రమణ, ఆర్థికమాంద్య, ప్రజాకల్లోలాది, సర్వపీడానివృత్త్యర్థం,
ఏతద్ దేశస్థిత, సర్వజనేషు, సామనస్య, సాదరభావనా సిద్ధ్యర్థం, హిందూధర్మాభిధానస్య,
సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం,
వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమ-
నిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం,
అక్షరలక్షాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ,
హోమపూర్వకం, రాజద్వారే, సర్వానుకూల్యసిద్ధ్యర్థం, సత్సంతానసిద్ధ్యర్థం, ఇహ జన్మని,
జన్మాంతరే చ, సకలసుఖప్రాప్త్యర్థం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గతే, అయోధ్యాకాండే,
భరతం ప్రతి, శ్రీరామకృత, కుశలప్రశ్నాత్మక, శతతమసర్గపారాయణం, బాలకాండే,
పుత్రకామేష్ట్యాత్మక, పంచదశ, షోడశసర్గయోః పారాయణం, యుద్ధకాండే,
శ్రీరామపట్టాభిషేక నామక, ఏకత్రింశదుత్తరశతతమసర్గపారాయణం, తథా,
శ్రీయోగవాశిష్ఠే, ఉత్పత్తిప్రకరణే, ఏకోనసప్తతితమసర్గపారాయణం చ, ఆచార్యముఖేన,
అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ రిమిప్యార్థనె

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్యార్థనె

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్యార్థనె

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరిమిచంద్రపీఠాభిషేక సమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే శతతమస్కర్ణః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

జటిలం చీరవసనం ప్రాంజలిం పతితం భువి ।

దదర్శ రామో దుర్లభం యుగాన్తే భాస్కరం యథా ॥ 100.1 ॥ (2 సార్లు)

కథంచిదభివిజ్ఞాయ వివర్ణవదనం కృశమ్ ।

భ్రాతరం భరతం రామః పరిజగ్రాహ బాహునా ॥ 100.2 ॥

ఆఘ్రూయ రామస్తం మూర్ఛి పరిష్వజ్య చ రాఘవః ।

అజ్ఞే భరతమారోప్య పర్యపృచ్ఛత్సమాహితః ॥ 100.3 ॥

క్వ ను తేఽభూత్ప్రితా తాత యదరణ్యం త్వమాగతః ।

న హి త్వం జీవతస్తస్య వనమాగన్తుమర్హసి ॥ 100.4 ॥

చిరస్య బత పశ్యామి దూరాద్భరతమాగతమ్ ।

దుష్ప్రతీకమరణ్యేఽస్మిన్ కిం తాత వనమాగతః ॥ 100.5 ॥

కచ్ఛిద్ధారయతే తాత రాజా యత్త్వమిహాగతః ।

కచ్ఛిన్న దీనస్సహసా రాజా లోకాన్తరం గతః ॥ 100.6 ॥

కచ్ఛిత్ సౌమ్య న తే రాజ్యం భ్రష్టం బాలస్య శాశ్వతమ్ ।

కచ్ఛిచ్ఛూషసే తాత పితరం సత్యవిక్రమమ్ ॥ 100.7 ॥

కచ్ఛిద్ధశరథో రాజా కుశలీ సత్యసంగరః ।

రాజసూయాశ్వమేధానామ్ ఆహర్తా ధర్మనిశ్చయః ॥ 100.8 ॥

స కచ్ఛిద్బ్రాహ్మణో విద్వాన్ ధర్మనిత్యో మహాద్యుతిః ।

ఇక్ష్యాకూణాముపాధ్యాయః యథావత్తాత పూజ్యతే ॥ 100.9 ॥

సా తాత కచ్ఛిత్కౌసల్యా సుమిత్రా చ ప్రజావతీ ।

సుఖినీ కచ్ఛిదార్యా చ దేవీ నందతి కైకయా ॥ 100.10 ॥

కచ్ఛిద్వినయసమ్పన్నః కులపుత్రో బహుశ్రుతః ।

అనసూయురనుద్రష్టా సత్కృతస్తే పురోహితః ॥ 100.11 ॥

కచ్ఛిదగ్నిషు తే యుక్తః విధిజ్ఞో మతిమాన్యజాః ।

హుతం చ హెలాష్యమాణం చ కాలే వేదయతే సదా ॥ 100.12 ॥

కచ్ఛిద్దేవాన్ పిత్రూన్ మాతృగాః గురూన్ పితృసమానపి ।

వృద్ధాంశ్చ తాత వైద్యాంశ్చ బ్రాహ్మణాంశ్చాభిమన్యసే ॥ 100.13 ॥

ఇష్వస్త్రవరసమ్పన్నమ్ అర్థశాస్త్రవిశారదమ్ ।

సుధన్వానముపాధ్యాయం కచ్ఛిత్త్వం తాత మన్యసే ॥ 100.14 ॥

- కచ్చిదాత్మసమాశ్చారాః శ్రుతవంతో జితేంద్రియాః ।
కులీనాశ్చేంగితజ్ఞాశ్చ కృతాస్తే తాత మంత్రిణః ॥ 100.15 ॥
- మంత్రో విజయమూలం హి రాజ్ఞాం భవతి రాఘవ ।
సుసంవృతో మంత్రధరైః అమాత్యైశ్శాస్త్రకోవిదైః ॥ 100.16 ॥
- కచ్చిన్నిద్రావశం వైషీః కచ్చిత్కాలే ప్రబుధ్యసే ।
కచ్చిచ్ఛాపరరాత్రేషు చింతయస్యర్థనైపుణమ్ ॥ 100.17 ॥
- కచ్చిన్మంత్రయసే వైకః కచ్చిన్న బహుభిస్సహ ।
కచ్చిత్తే మంత్రితో మంత్రః రాష్ట్రం న పరిధావతి ॥ 100.18 ॥
- కచ్చిదర్థం వినిశ్చిత్య లఘుమూలం మహేలాదయమ్ ।
క్షీప్రమారభసే కర్తుం న దీర్ఘయసి రాఘవ ॥ 100.19 ॥
- కచ్చిత్తే సుకృతాన్యేవ కృతరూపాణి వా పునః ।
విదుస్తే సర్వకార్యాణి న కర్తవ్యాని పార్థివాః ॥ 100.20 ॥
- కచ్చిన్న తర్కైర్యుక్త్యా వా యే చాప్యపరికీర్తితాః ।
త్వయా వా తవ వాఽమాత్యైః బుధ్యతే తాత మంత్రితమ్ ॥ 100.21 ॥
- కచ్చిత్సహస్రాన్మూర్ఖాణామ్ ఏకమిచ్ఛసి పండితమ్ ।
పండితో హ్యర్థకృచ్ఛేషు కుర్యాన్నిశ్చేయసం మహాత్ ॥ 100.22 ॥
- సహస్రాణ్యపి మూర్ఖాణాం యుద్యుపాస్తే మహీపతిః ।
అథవాప్యయుతాన్యేవ నాస్తి తేషు సహాయతా ॥ 100.23 ॥
- ఏకోఽప్యమాత్యో మేధావీ శూరో దక్షో విచక్షణః ।
రాజానం రాజమాత్రం వా ప్రాపయేన్మహతీం శ్రియమ్ ॥ 100.24 ॥
- కచ్చిన్ముఖ్యా మహాత్స్వేవ మధ్యమేషు చ మధ్యమాః ।
జఘన్యాశ్చ జఘన్యేషు భృత్యాః కర్మసు యోజితాః ॥ 100.25 ॥
- అమాత్యానుపధాఽతీతాన్ పితృపైతామహాన్ శుచీన్ ।
శ్రేష్ఠాన్ శ్రేష్ఠేషు కచ్చిత్వం నియోజయసి కర్మసు ॥ 100.26 ॥
- కచ్చిన్నోగ్రేణ దండేన భృశముద్వేజితప్రజమ్ ।
రాష్ట్రం తవానుజానన్తి మన్త్రిణః కైకయాసుత ॥ 100.27 ॥
- కచ్చిత్త్వాం నావజానన్తి యాజకాః పతితం యథా ।
ఉగ్రప్రతిగ్రహీతారం కామయానమివ స్త్రియః ॥ 100.28 ॥
- ఉపాయకుశలం వైద్యం భృత్యసందూషణే రతమ్ ।
శూరమైశ్వర్యకామం చ యో న హంతి స వధ్యతే ॥ 100.29 ॥

కచ్చిర్లుష్టశ్చ శూరశ్చ మతిమాన్ ధృతిమాన్ శుచిః ।

కులీనశ్చానురక్తశ్చ దక్షస్సేనాపతిః కృతః ॥ 100.30 ॥

బలవంతశ్చ కచ్చితే ముఖ్యా యుద్ధవిశారదాః ।

దృష్టాపదానా విక్రాంతాః త్వయా సత్కృత్యమానితాః ॥ 100.31 ॥

కచ్చిర్బలస్య భక్తం చ వేతనం చ యథోచితమ్ ।

సంప్రాప్తకాలం దాతవ్యం దదాసి న విలम्బసే ॥ 100.32 ॥

కాలాతిక్రమణాచ్చైవ భక్తవేతనయోర్భూతాః ।

భర్తుః కుప్యన్తి దుష్యన్తి సోఽనర్థస్సుమహాన్ స్మృతః ॥ 100.33 ॥

కచ్చిత్ సర్వేఽనురక్తాస్త్యాం కులపుత్రాః ప్రధానతః ।

కచ్చిత్రాణాంస్తవార్థేషు సంత్యజన్తి సమాహితాః ॥ 100.34 ॥

కచ్చిజ్ఞానపదో విద్వాన్ దక్షిణః ప్రతిభానవాన్ ।

యథోక్తవాదీ దూతస్తే కృతో భరత పండితః ॥ 100.35 ॥

కచ్చిదష్టాదశాన్యేషు స్వపక్షే దశ పంచ చ ।

త్రిభిస్త్రిభిరవిజ్ఞాతైః వేత్సి తీర్థాని చారకైః ॥ 100.36 ॥

కచ్చిద్వ్యపాస్తానహితాన్ ప్రతియాతాంశ్చ సర్వదా ।

దుర్బలాననవజ్ఞాయ వర్తసే రిపుసూదన ॥ 100.37 ॥

కచ్చిన్న లోకాయతికాన్ బ్రాహ్మణాంస్తాత సేవసే ।

అనర్థకుశలా హ్యేతే బాలాః పండితమానినః ॥ 100.38 ॥

ధర్మశాస్త్రేషు ముఖ్యేషు విద్యమానేషు దుర్బుధాః ।

బుద్ధిమాన్వీక్షికిం ప్రాప్య నిరర్థం ప్రవదన్తి తే ॥ 100.39 ॥

వీరైరధ్యుషితాం పూర్వమ్ అస్మాకం తాత పూర్వకైః ।

సత్యనామాం దృఢద్వారాం హస్త్యశ్వరథసంకులామ్ ॥ 100.40 ॥

బ్రాహ్మణైః క్షత్రియైర్వైశ్యైః స్వకర్మనిరతైస్సదా ।

జితేంద్రియైర్మహేలాత్సాహైః వృతామార్యైస్సహస్రశః ॥ 100.41 ॥

ప్రాసాదైర్వివిధాకారైః వృతాం వైద్యజనాకులామ్ ।

కచ్చిత్సుముదితాం స్ఫీతామ్ అయోధ్యాం పరిరక్షసి ॥ 100.42 ॥

కచ్చిచ్చిత్యశతైర్లుష్టః సునివిష్టజనాకులః ।

దేవస్థానైః ప్రపాభిశ్చ తటాకైశ్చోపశోభితః ॥ 100.43 ॥

ప్రహృష్టనరనారీకః సమాజోత్సవశోభితః ।

సుకృష్టసీమా పశుమాన్ హింసాభిః పరివర్జితః ॥ 100.44 ॥

అదేవమాతృకో రమ్యః శ్వాపదైః పరివర్జితః ।
 పరిత్యక్తో భయైస్సర్వైః ఖనిభిశ్చోపశోభితః ॥ 100.45 ॥
 వివర్జితో నరైః పాపైః మమ పూర్వైస్సురక్షితః ।
 కచ్చిజ్జనపదస్సీతః సుఖం వసతి రాఘవ ॥ 100.46 ॥
 కచ్చిత్రే దయితాస్సర్వే కృషిగోరక్షజీవినః ।
 వార్తాయాం సంశ్రితస్తాత లోకో హి సుఖమేధతే ॥ 100.47 ॥
 తేషాం గుప్తిపరీహరైః కచ్చిత్రే భరణం కృతమ్ ।
 రక్ష్యా హి రాజ్ఞా ధర్మేణ సర్వే విషయవాసినః ॥ 100.48 ॥
 కచ్చిత్ స్త్రియస్సాన్వయసి కచ్చిత్రాశ్చ సురక్షితాః ।
 కచ్చిన్న శ్రద్ధధాన్యాసాం కచ్చిద్గుహ్యం న భాషసే ॥ 100.49 ॥
 కచ్చిన్నాగవనం గుప్తం కచ్చిత్రే సన్తి ధేనుకాః ।
 కచ్చిన్న గణికాశ్వానాం కుంజరాణాం చ తృప్యసి ॥ 100.50 ॥
 కచ్చిద్దర్భయసే నిత్యం మనుష్యాణాం విభూషితమ్ ।
 ఉత్థాయోత్థాయ పూర్వాహ్లా రాజపుత్ర మహాపథే ॥ 100.51 ॥
 కచ్చిన్న సర్వే కర్మాన్తాః ప్రత్యక్షాస్తేఽవిశంకయా ।
 సర్వే వా పునరుత్పృష్టా మధ్యమేవాత్ర కారణమ్ ॥ 100.52 ॥
 కచ్చిత్ సర్వాణి దుర్గాణి ధనధాన్యాయుధోదకైః ।
 యంత్రైశ్చ పరిపూర్ణాని తథా శిల్పిధనుర్ధరైః ॥ 100.53 ॥
 ఆయస్తే విపులః కచ్చిత్ కచ్చిదల్పతరో వ్యయః ।
 అపాత్రేషు న తే కచ్చిత్ కోశో గచ్ఛతి రాఘవ ॥ 100.54 ॥
 దేవతార్థే చ పిత్రార్థే బ్రాహ్మణాభ్యాగతేషు చ ।
 యోధేషు మిత్రవర్గేషు కచ్చిద్గచ్ఛతి తే వ్యయః ॥ 100.55 ॥
 కచ్చిదార్యో విశుద్ధాత్మాఽఽక్షారితశ్చోరకర్మణా ।
 అపృష్టశ్చాస్త్రకుశలైః న లోభాద్వధ్యతే శుచిః ॥ 100.56 ॥
 గృహీతశ్చైవ పృష్టశ్చ కాలే దృష్టస్సకారణః ।
 కచ్చిన్న ముచ్యతే చోరః ధనలోభాన్నరర్షభ ॥ 100.57 ॥
 వ్యసనే కచ్చిదాఢ్యస్య దుర్గతస్య చ రాఘవ ।
 అర్థం విరాగాః పశ్యన్తి తవామాత్యా బహుశ్రుతాః ॥ 100.58 ॥
 యాని మిథ్యాభిశస్తానాం పతన్త్యశ్రూణి రాఘవ ।
 ఽతాని పుత్రపశూన్ ఘ్నంతి ప్రీత్యర్థమనుశాసతః ॥ 100.59 ॥

కచ్చిద్వృద్ధాంశ్చ బాలాంశ్చ వైద్యముఖ్యాంశ్చ రాఘవ ।
దానేన మనసా వాచా త్రిభిరేతైర్బుభూషసే ॥ 100.60 ॥

కచ్చిద్గురూంశ్చ వృద్ధాంశ్చ తాపసాన్ దేవతాతిథీన్ ।
చైత్యాంశ్చ సర్వాన్ సిద్ధార్థాన్ బ్రాహ్మణాంశ్చ నమస్యసి ॥ 100.61 ॥

కచ్చిదర్థేన వా ధర్మమ్ అర్థం ధర్మేణ వా పునః ।
ఉభౌ వా ప్రీతిలోభేన కామేన చ న బాధసే ॥ 100.62 ॥

కచ్చిదర్థం చ ధర్మం చ కామం చ జయతాం వర ।
విభజ్య కాలే కాలజ్ఞ సర్వాన్ వరద సేవసే ॥ 100.63 ॥

కచ్చిత్తే బ్రాహ్మణాశ్చర్మ సర్వశాస్త్రార్థకోవిదాః ।
ఆశంసంతే మహాప్రాజ్ఞ పౌరజానపదైస్సహ ॥ 100.64 ॥

నాస్తిక్యమన్యతం క్రోధం ప్రమాదం దీర్ఘసూత్రతామ్ ।
అదర్శనం జ్ఞానవతామ్ ఆలస్యం పంచవృత్తితామ్ ॥ 100.65 ॥

ఏకచింతనమర్థానామ్ అనర్థజ్ఞైశ్చ మంత్రణమ్ ।
నిశ్చితానామనారమ్భం మంత్రస్యాపరిరక్షణమ్ ॥ 100.66 ॥

మంగళస్యా ప్రయోగం చ ప్రత్యుత్థానం చ సర్వతః ।
కచ్చిత్త్వం వర్జయస్యేతాన్ రాజదోషాంశ్చతుర్దశ ॥ 100.67 ॥

దశపంచచతుర్వర్గాన్ సప్తవర్గం చ తత్త్వతః ।
అష్టవర్గం త్రివర్గం చ విద్యాస్తిస్రశ్చ రాఘవ ॥ 100.68 ॥

ఇంద్రియాణాం జయం బుద్ధ్యా షాడ్గుణ్యం దైవమానుషమ్ ।
కృత్యం వింశతివర్గం చ తథా ప్రకృతిమండలమ్ ॥ 100.69 ॥

యాత్రాదండవిధానం చ ద్వియోనీ సంధివిగ్రహౌ ।
కచ్చిదేతాన్ మహాప్రాజ్ఞ యథావదనుమన్యసే ॥ 100.70 ॥

మంత్రిభిస్త్వం యథోద్దిష్టైః చతుర్భిస్త్రిభిరేవ వా ।
కచ్చిత్సమస్తైర్వ్యస్తైశ్చ మంత్రం మంత్రయసే మిథః ॥ 100.71 ॥

కచ్చిత్తే సఫలా వేదాః కచ్చిత్తే సఫలాః క్రియాః ।
కచ్చిత్తే సఫలా దారాః కచ్చిత్తే సఫలం శ్రుతమ్ ॥ 100.72 ॥

కచ్చిదేషైవ తే బుద్ధిః యథోక్తా మమ రాఘవ ।
ఆయుష్యా చ యశస్యా చ ధర్మకామార్థసంహితా ॥ 100.73 ॥

యాం వృత్తిం వర్తతే తాత యాం చ నః ప్రపితామహాః ।
తాం వృత్తిం వర్తసే కచ్చిత్ యా చ సత్పథగా శుభా ॥ 100.74 ॥

కచ్చిత్వాదు కృతం భోజ్యమ్ ఏకో నాశ్నాసి రాఘవ ।

కచ్చిదాశంసమానేభ్యః మిత్రేభ్యస్సంప్రయచ్ఛసి ॥ 100.75 ॥

రాజా తు ధర్మేణ హి సాలయిత్వా, మహామతిర్దండధరః ప్రజానామ్ ।

అవాప్య కృత్వాం వసుధాం యథావత్ ఇతశ్చ్యుతస్స్వర్గముపైతి విద్వాన్ ॥ 100.76 ॥

(2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।

భో దశాస్యాంతకాలస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే శతతమస్తకః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే ఏకత్రింశదుత్తరశతతమస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యసోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

శిరస్యంజలిమాధాయ కైకేయ్యానందవర్ధనః ।

బభాషే భరతో జ్యేష్ఠం రామం సత్యపరాక్రమమ్ ॥ 131.1 ॥ (2 సార్లు)

పూజితా మామికా మాతా దత్తం రాజ్యమిదం మమ ।

తద్దదామి పునస్తుభ్యం యథా త్వమదదా మమ ॥ 131.2 ॥

ధురమేకాకినా న్యస్తామ్ ఋషభేణ బలీయసా ।

కిశోరవద్గురుం భారం న వోఢుమహముత్సహే ॥ 131.3 ॥

వారివేగేన మహతా భిన్నస్సేతురివ క్షరన్ ।

దుర్బంధనమిదం మన్యే రాజ్యచ్ఛిద్రమసంవృతమ్ ॥ 131.4 ॥

గతిం ఖర ఇవాశ్వస్య హంసస్యేవ చ వాయసః ।

నాన్వేతుముత్సహే రామ తవ మార్గమరిందమ ॥ 131.5 ॥

యథా చారోపితో వృక్షః జాతశ్చాంతర్నివేశనే ।

మహాంశ్చ సుదురారోహః మహాస్కంధప్రశాఖవాన్ ॥ 131.6 ॥

శీర్యేత పుష్పితో భూత్వా న ఫలాని ప్రదర్శయన్ ।

తస్య నానుభవేదర్థం యస్య హేతోస్స రోప్యతే ॥ 131.7 ॥

ఏషోపమా మహాబాహూ త్వదర్థం వేత్తుమర్హసి ।

యద్యస్మాన్మనుజేంద్ర త్వం భక్తాన్ భృత్యాన్ శాధి హి ॥ 131.8 ॥

జగదద్యాభిషిక్తం త్వామ్ అనుపశ్యతు సర్వతః ।

ప్రతపంతమివాదిత్యం మధ్యాహ్నే దీప్తతేజసమ్ ॥ 131.9 ॥

తూర్యసంఘాతనిర్హోషైః కాంచీనూపురనిస్వనైః ।

మధురైర్గీతశబ్దైశ్చ ప్రతిబుధ్యస్వ రాఘవ ॥ 131.10 ॥

యావదావర్తతే చక్రం యావతీ చ వసుంధరా ।

తావత్ప్రమిహ సర్వస్య స్వామిత్వమనువర్తయ ॥ 131.11 ॥

భరతస్య వచశ్రుత్వా రామః పరపురంజయః ।

తథేతి ప్రతిజగ్రాహ నిషసాదాసనే శుభే ॥ 131.12 ॥

తతశ్చత్రుఘ్నవచనాత్ నిపుణాశ్శ్రువర్ధకాః ।

సుఖహస్తాస్సుశీఘ్రాశ్చ రాఘవం పర్యుపాసత ॥ 131.13 ॥

పూర్వం తు భరతే స్నాతే లక్ష్మణే చ మహాబలే ।

సుగ్రీవే వానరేంద్రే చ రాక్షసేంద్రే విభీషణే ॥ 131.14 ॥

విశోధితజటస్నాతః చిత్రమాల్యానులేపనః ।

మహార్హవసనో రామః తస్థా తత్ర శ్రియా జ్వలన్ ॥ 131.15 ॥

ప్రతికర్మ చ రామస్య కారయామాస వీర్యవాన్ ।

లక్ష్మణస్య చ లక్ష్మీవాన్ ఇక్ష్యాకుకులవర్ధనః ॥ 131.16 ॥

ప్రతికర్మ చ సీతాయాః సర్వా దశరథస్త్రియః ।

ఆత్మనైవ తదా చక్రుః మనస్విన్యో మనోహరామ్ ॥ 131.17 ॥

తతో వానరపత్నీనాం సర్వాసామేవ శోభనమ్ ।

చకార యత్నాత్కౌసల్యా ప్రహృష్టా పుత్రలాలసా ॥ 131.18 ॥

తతశ్చత్రుఘ్నవచనాత్ సుమంత్రో నామ సారథిః ।

యోజయిత్వాఽభిచక్రామ రథం సర్వాంగశోభనమ్ ॥ 131.19 ॥

అర్కమండలసంకాశం దివ్యం దృష్ట్వా రథోత్తమమ్ ।

ఆరురోహ మహాబాహుః రామస్యత్యపరాక్రమః ॥ 131.20 ॥

సుగ్రీవో హనుమాంశ్చైవ మహేంద్రసదృశద్యుతీ ।

స్నాతౌ దివ్యనిభైర్వస్త్రైః జగ్మతుశ్శుభకుండలౌ ॥ 131.21 ॥

వరాభరణసంపన్నాః యయుస్తాశ్శుభకుండలాః ।

సుగ్రీవపత్న్యస్సీతా చ ద్రష్టుం నగరముత్సుకాః ॥ 131.22 ॥

అయోధ్యాయాం తు సచివాః రాజ్ఞో దశరథస్య యే ।

పురోహితం పురస్కృత్య మంత్రయామాసురర్థవత్ ॥ 131.23 ॥

అశోకో విజయశ్చైవ సుమంత్రశ్చైవ సంగతాః ।

మంత్రయన్ రామ వృద్ధ్యర్థమ్ ఋద్ధ్యర్థం నగరస్య చ ॥ 131.24 ॥

సర్వమేవాభిషేకార్థం జయార్హస్య మహాత్మనః ।

కర్తుమర్హథ రామస్య యద్యన్మంగళపూర్వకమ్ ॥ 131.25 ॥

ఇతి తే మంత్రీణస్సర్వే సందిశ్య తు పురోహితమ్ ।

నగరాన్నిర్యయుస్తార్థం రామదర్శనబుద్ధయః ॥ 131.26 ॥

హరియుక్తం సహస్రాక్షః రథమింద్ర ఇవానఘః ।

ప్రయయౌ రథమాస్థాయ రామౌ నగరముత్తమమ్ ॥ 131.27 ॥

జగ్రాహ భరతో రశ్మీన్ శత్రుఘ్నశ్చత్రమాదదే ।

లక్ష్మణో వ్యజనం తస్య మూర్ధ్ని సంపర్యవీజయత్ ॥ 131.28 ॥

శ్వేతం చ వాలవ్యజనం జగ్రాహ పురతస్థితః ।

అపరం చంద్రసంకాశం రాక్షసేంద్రో విభీషణః ॥ 131.29 ॥

ఋషిసంఘైస్తదాఽ ౨ ౨ కాశే దేవైశ్చ సమరుద్గణైః ।

స్తూయమానస్య రామస్య శుశ్రువే మధురధ్వనిః ॥ 131.30 ॥

తతశ్చత్రుంజయం నామ కుంజరం పర్వతోపమమ్ ।

ఆరురోహ మహాతేజాః సుగ్రీవః ప్లవగర్షభః ॥ 131.31 ॥

నవనాగసహస్రాణి యయురాస్థాయ వానరాః ।

మానుషం విగ్రహం కృత్వా సర్వాభరణభూషితాః ॥ 131.32 ॥

శంఖశబ్దప్రణాదైశ్చ దుందుభీనాం చ నిస్వనైః ।

ప్రయయౌ పురుషవ్యాఘ్రుః తాం పురీం హర్ష్యమాలినీమ్ ॥ 131.33 ॥

దదృశుస్తే సమాయాంతం రాఘవం సపురస్సరమ్ ।

విరాజమానం వపుషా రథేనాతిరథం తదా ॥ 131.34 ॥

తే వర్షయిత్వా కాకుత్స్థం రామేణ ప్రతినందితాః ।

అనుజగ్ముర్మహాత్మానం భ్రాతృభిః పరివారితమ్ ॥ 131.35 ॥

అమాత్యైర్బ్రాహ్మణైశ్చైవ తథా ప్రకృతిభిర్వృతః ।

శ్రియా విరురుచే రామః నక్షత్రైరివ చంద్రమాః ॥ 131.36 ॥

స పురోగామిభిస్తూర్వైః తాలస్వస్తికపాణిభిః ।

ప్రవ్యాహరద్భిర్ముదితైః మంగళాని యయౌ వృతః ॥ 131.37 ॥

అక్షతం జాతరూపం చ గావః కన్యాస్తథా ద్విజాః ।

నరా మోదకహస్తాశ్చ రామస్య పురతో యయుః ॥ 131.38 ॥

సఖ్యం చ రామస్సుగ్రీవే ప్రభావం చానిలాత్మజే ।

వానరాణాం చ తత్కర్మ రాక్షసానాం చ తద్బలమ్ ।

విభీషణస్య సంయోగమ్ ఆచచక్షే చ మంత్రిణామ్ ॥ 131.39 ॥

శ్రుత్వా తు విస్మయం జగ్ముః అయోధ్యాపురవాసినః ॥ 131.40 ॥

ద్యుతిమానేతదాఖ్యాయ రామో వానరసంవృతః ।

హృష్టపుష్టజనాకీర్ణామ్ అయోధ్యాం ప్రవివేశ హ ॥ 131.41 ॥

తతో హ్యభ్యుచ్చయన్ పారాః పతాకాస్తే గృహే గృహే ॥ 131.42 ॥

ఐక్ష్యాకాధ్యుషితం రమ్యమ్ ఆససాద పితుర్లహమ్ ॥ 131.43 ॥

అథాబ్రవీద్రాజసుతః భరతం ధర్మిణాం వరమ్ ।

అర్థోపహితయా వాచా మధురం రఘునందనః ॥ 131.44 ॥

పితుర్భవనమాసాద్య ప్రవిశ్య చ మహాత్మనః ।

కౌసల్యాం చ సుమిత్రాం చ కైకేయామభివాద్య చ ॥ 131.45 ॥

యచ్ఛ మద్భవనం శ్రేష్ఠం సాశోకవనికం మహత్ ।
 ముక్తా వైడూర్యసంకీర్ణం సుగ్రీవాయ నివేదయ ॥ 131.46 ॥
 తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా భరతస్సత్యవిక్రమః ।
 పాణౌ గృహీత్వా సుగ్రీవం ప్రవివేశ తమాలయమ్ ॥ 131.47 ॥
 తతస్త్వైలప్రదీపాంశ్చ పర్యంకాస్తరణాని చ ।
 గృహీత్వా వివిశుః క్షిప్రం శత్రుఘ్నీన ప్రచోదితాః ॥ 131.48 ॥
 ఉవాచ చ మహాతేజాః సుగ్రీవం రాఘవానుజః ।
 అభిషేకాయ రామస్య దూతానాజ్ఞాపయ ప్రభో ॥ 131.49 ॥
 సౌవర్ణాన్ వానరేంద్రాణాం చతుర్ణాం చతురో ఘటాన్ ।
 దదౌ క్షిప్రం స సుగ్రీవః సర్వరత్నవిభూషితాన్ ॥ 131.50 ॥
 యథా ప్రత్యూషసమయే చతుర్ణాం సాగరాంభసామ్ ।
 పూర్ణైర్ఘ్నైః ప్రతీక్షధ్వం తథా కురుత వానరాః ॥ 131.51 ॥
 ఏవముక్తా మహాత్మానః వానరా వారణోపమాః ।
 ఉత్పేతుర్గనం శీఘ్రం గరుడా ఇవ శీఘ్రగాః ॥ 131.52 ॥
 జాంబవాంశ్చ హనూమాంశ్చ వేగదర్శీ చ వానరాః ।
 ఋషభశ్చైవ కలశాన్ జలపూర్ణానథానయన్ ॥ 131.53 ॥
 నదీశతానాం పంచానాం జలం కుంభేషు చాహరన్ ॥ 131.54 ॥
 పూర్వాత్సముద్రాత్కలశం జలపూర్ణమథానయత్ ।
 సుషేణస్సత్యసంపన్నః సర్వరత్నవిభూషితమ్ ॥ 131.55 ॥
 ఋషభో దక్షిణాత్పూర్ణం సముద్రాజ్జలమాహరత్ ।
 రక్తచందనశాఖాభిః సంవృతం కాంచనం ఘటమ్ ॥ 131.56 ॥
 గవయః పశ్చిమాత్తోయమ్ ఆజహార మహార్ణవాత్ ।
 రత్నకుంభేన మహతా శీతం మారుతవిక్రమః ॥ 131.57 ॥
 ఉత్తరాచ్ఛ జలం శీఘ్రం గరుడానిలవిక్రమః ।
 ఆజహార స ధర్మాత్మా నలస్సర్వగుణాన్వితః ॥ 131.58 ॥
 తతస్త్వైర్వానరశ్రేష్ఠైః ఆనీతం ప్రేక్ష్య తజ్జలమ్ ।
 అభిషేకాయ రామస్య శత్రుఘ్నస్సచివైస్సహ ।
 పురోహితాయ శ్రేష్ఠాయ సుహృద్భ్యశ్చ న్యవేదయత్ ॥ 131.59 ॥
 - శ్రీరామస్య పట్టాభిషేకమహోత్సవఘట్టః -
 తతస్స ప్రయతో వృద్ధః వసిష్ఠో బ్రాహ్మణైస్సహ ।
 రామం రత్నమయే పీఠే సహసీతం న్యవేశయత్ ॥ 131.60 ॥

వసిష్ఠో వామదేవశ్చ జాబాలిరథ కాశ్యపః ।

కాత్యాయనస్సుయజ్ఞశ్చ గౌతమో విజయస్తథా ॥ 131.61 ॥

అభ్యషించన్నరవ్యాఘ్రం ప్రసన్నేన సుగంధినా ।

సలిలేన సహస్రాక్షం వసవో వాసవం యథా ॥ 131.62 ॥

ఋత్విగ్భిర్బ్రాహ్మణైః పూర్వం కన్యాభిర్మంత్రిభిస్తథా ।

యోద్ధైశ్చైవాభ్యషించంస్తే సంప్రహృష్టాస్సనైగమైః ॥ 131.63 ॥

సర్వాషధిరసైర్దివ్యైః దైవతైర్నభసి స్థితైః ।

చతుర్భిర్లోకపాలైశ్చ సర్వైర్దేవైశ్చ సంగతైః ॥ 131.64 ॥

బ్రహ్మణా నిర్మితం పూర్వం కిరీటం రత్నశోభితమ్ ।

అభిషిక్తః పురా యేన మనుస్తం దీప్తతేజసమ్ ॥ 131.65 ॥

తస్యాన్వవాయే రాజానః క్రమాద్యేనాభిషేచితాః ।

సభాయాం హేమక్లృప్తాయాం శోభితాయాం మహాజనైః ॥ 131.66 ॥

రత్నైర్నానావిద్ధైశ్చైవ చిత్రితాయాం సుశోభనైః ।

నానారత్నమయే సీతే కల్పయిత్వా యథావిధి ॥ 131.67 ॥

కిరీటేన తతః పశ్చాత్ వసిష్ఠేన మహాత్మనా ।

ఋత్విగ్భిర్బ్రాహ్మణైశ్చైవ సమయోక్ష్వత రాఘవః ॥ 131.68 ॥

ఛత్రం తు తస్య జగ్రాహ శత్రుఘ్నః పాండురం శుభమ్ ।

శ్వేతం చ వాలవ్యజనం సుగ్రీవో వానరేశ్వరః ।

అపరం చంద్రసంకాశం రాక్షసేంద్రో విభీషణః ॥ 131.69 ॥

మాలాం జ్వలంతీం వపుషా కాంచనీం శతపుష్కరామ్ ।

రాఘవాయ దదౌ వాయుః వాసవేన ప్రచోదితః ॥ 131.70 ॥

సర్వరత్నసమాయుక్తం మణిరత్నవిభూషితమ్ ।

ముక్తాహారం నరేంద్రాయ దదౌ శక్రప్రచోదితః ॥ 131.71 ॥

ప్రజగుర్దేవగంధర్వాః నన్యతుశ్చాస్పరోగణాః ।

అభిషేకే తదర్హస్య తదా రామస్య ధీమతః ॥ 131.72 ॥

భూమిస్సస్యవతీ చైవ ఫలవంతశ్చ పాదపాః ।

గంధవంతి చ పుష్పాణి బభూవూ రాఘవోత్సవే ॥ 131.73 ॥

సహస్రశతమశ్వానాం ధేనూనాం చ గవాం తథా ।

దదౌ శతం వృషాన్ పూర్వం ద్విజేభ్యో మనుజర్షభః ॥ 131.74 ॥

త్రింశతోఽఠీర్హిరణ్యస్య బ్రాహ్మణేభ్యో దదౌ పునః ।

నానాభరణవస్త్రాణి మహార్థాణి చ రాఘవః ॥ 131.75 ॥

అర్కరశ్మి ప్రతీకాశాం కాంచనీం మణివిగ్రహామ్ ।
 సుగ్రీవాయ ప్రజం దివ్యాం ప్రాయచ్చన్మనుజర్షభః ॥ 131.76 ॥
 వైడూర్యమణిచిత్రే చ వజ్రరత్నవిభూషితే ।
 వాలిపుత్రాయ ధృతిమాన్ అంగదాయాంగదే దదౌ ॥ 131.77 ॥
 మణిప్రవరజుష్టం చ ముక్తాహారమనుత్తమమ్ ।
 సీతాయై ప్రదదౌ రామః చంద్రరశ్మి సమప్రభమ్ ॥ 131.78 ॥
 అరజే వాససీ దివ్యే శుభాన్యాభరణాని చ ।
 అవేక్షమాణా వైదేహీ ప్రదదౌ వాయుసూనవే ॥ 131.79 ॥
 అవముచ్యాత్మనః కంఠాత్ హారం జనకనందినీ ।
 అవైక్షత హరీన్ సర్వాన్ భర్తారం చ ముహుర్ముహుః ॥ 131.80 ॥
 తామింగితజ్జస్యంప్రేక్ష్య బభాషే జనకాత్మజామ్ ।
 ప్రదేహి సుభగే హారం యస్య తుష్టాఽసి భామిని ॥ 131.81 ॥
 తేజో ధృతిర్యశో దాక్ష్యం సామర్థ్యం వినయో నయః ।
 పౌరుషం విక్రమో బుద్ధిః యస్మిన్నేతాని సర్వశః ।
 దదౌ సా వాయుపుత్రాయ తం హారమసితేక్షణా ॥ 131.82 ॥
 హనూమాంస్తేన హారేణ శుశుభే వానరర్షభః ।
 చంద్రాంశుచయగౌరేణ శ్వేతాభ్రేణ యథాఽచలః ॥ 131.83 ॥
 తతో ద్వివిదమైందాభ్యాం నీలాయ చ పరంతపః ।
 సర్వాన్ కామగుణాన్ వీక్ష్య ప్రదదౌ వసుధాధిపః ॥ 131.84 ॥
 సర్వవానరవృద్ధాశ్చ యే చాన్యే వానరేశ్వరాః ।
 వాసోభిర్భూషణైశ్చైవ యథార్హం ప్రతిపూజితాః ॥ 131.85 ॥
 విభీషణోఽథ సుగ్రీవః హనూమాన్ జాంబవాంస్తథా ।
 సర్వవానరముఖ్యాశ్చ రామేణాక్లిష్టకర్మణా ॥ 131.86 ॥
 యథార్హం పూజితాస్సర్వైః కామై రత్నైశ్చ పుష్కలైః ।
 ప్రహృష్టమనసస్సర్వే జగ్మురేవ యథాగతమ్ ॥ 131.87 ॥
 నత్వా సర్వే మహాత్మానం తతస్త్వి ప్లవగర్షభాః ।
 విసృష్టాః పార్థివేంద్రేణ కిష్కింధామభ్యుపాగమన్ ॥ 131.88 ॥
 సుగ్రీవో వానరశ్రేష్ఠః దృష్ట్వా రామాభిషేచనమ్ ।
 పూజితశ్చైవ రామేణ కిష్కిందాం పావ్రిశత్ పురీం ॥ 131.89 ॥
 విభీషణోఽపి ధర్మాత్మా సహ త్తైర్నైర్పతర్షభైః ।
 లబ్ధ్వా కులధనం రాజా లంకాం ప్రాయాద్విభీషణః ॥ 131.90 ॥

స రాజ్యమఖిలం శాసన్ నిహతారిర్మహోయశాః ।

రాఘవః పరమోదారః శశాస పరయా ముదా ।

ఉవాచ లక్ష్మణం రామః ధర్మజ్ఞం ధర్మవత్సలః ॥ 131.91 ॥

ఆతిష్ఠ ధర్మజ్ఞ మయా సహేమాం, గాం పూర్వరాజాఽధ్యుషితాం బలేన ।

తుల్యం మయా త్వం పితృభిర్లుతా యా, తాం యౌవరాజ్యే ధురముద్వహస్వ ॥131.92॥

సర్వాత్మనా పర్యనునీయమానః, యదా న సౌమిత్రిరుపైతి యోగమ్ ।

నియుజ్యమానోఽపి చ యౌవరాజ్యే, తతోఽభ్యషించద్భరతం మహాత్మా ॥ 131.93 ॥

పౌండరీకాశ్వమేధాభ్యాం వాజపేయేన చాసకృత్ ।

అన్వైశ్చ వివిధైర్యజ్ఞైః అయజత్పార్థివర్షభః ॥ 131.94 ॥

రాజ్యం దశసహస్రాణి ప్రాప్య వర్షాణి రాఘవః ।

శతాశ్వమేధానాజహ్రే సదశ్వాన్ భూరిదక్షిణాన్ ॥ 131.95 ॥

ఆజానులంబబాహుస్సః మహాస్కంధః ప్రతాపవాన్ ।

లక్ష్మణానుచరో రామః పృథివీమన్వపాలయత్ ॥ 131.96 ॥

రాఘవశ్చాపి ధర్మాత్మా ప్రాప్య రాజ్యమనుత్తమమ్ ।

ఈజే బహువిధైర్యజ్ఞైః ససుహృత్ జ్ఞాతిబాంధవః ॥ 131.97 ॥

న పర్యదేవన్విధవా న చ వ్యాలకృతం భయమ్ ।

న వ్యాధిజం భయం వాఽపి రామే రాజ్యం ప్రశాసతి ॥ 131.98 ॥

నిర్దస్యరభవల్లోకః నానర్థః కంచిదస్పృశత్ ।

న చ స్మ వృద్ధా బాలానాం ప్రేతకార్యాణి కుర్వతే ॥ 131.99 ॥

సర్వం ముదితమేవాసీత్ సర్వో ధర్మపరోఽభవత్ ।

రామమేవానుపశ్యంతః నాభ్యహింసన్ పరస్పరమ్ ॥ 131.100 ॥

ఆసన్ వర్షసహస్రాణి తథా పుత్రసహస్రిణః ।

నిరామయా విశోకాశ్చ రామే రాజ్యం ప్రశాసతి ॥ 131.101 ॥

రామో రామో రామ ఇతి ప్రజానామభవన్ కథాః ।

రామభూతం జగదభూత్ రామే రాజ్యం ప్రశాసతి ॥ 131.102 ॥

నిత్యపుష్పా నిత్యఫలాః తరవస్కుంధవిస్తృతాః ।

కాలే వర్షీ చ పర్జన్యః సుఖస్పర్శశ్చ మారుతః ॥ 131.103 ॥

బ్రాహ్మణాః క్షత్రియా వైశ్యాః శూద్రా లోభవివర్జితాః ।

స్వకర్మసు ప్రవర్తంతే తుష్టాస్త్వైరేవ కర్మభిః ॥ 131.104 ॥

ఆసన్ ప్రజా ధర్మరతాః రామే శాసతి నాన్యతాః ।

సర్వే లక్షణసంపన్నాః సర్వే ధర్మపరాయణాః ॥ 131.105 ॥

దశవర్షసహస్రాణి దశవర్షశతాని చ ।

భ్రాతృభిస్సహితశ్రీమాన్ రామో రాజ్యమకారయత్ ॥ 131.106 ॥

ధన్యం యశస్య మాయుష్యం రాజ్ఞాం చ విజయావహమ్ ।

ఆదికావ్యమిదం త్వార్షం పురా వాల్మీకినా కృతమ్ ।

యః పఠేచ్ఛుణుయాల్లోకే నరః పాపాద్విముచ్యతే ॥ 131.107 ॥

పుత్రకామస్తు పుత్రాన్వై ధనకామో ధనాని చ ।

లభతే మనుజో లోకే శ్రుత్వా రామాభిషేచనమ్ ।

మహీం విజయతే రాజా రిపూంశ్చాప్యధితిష్ఠతి ॥ 131.108 ॥

రాఘవేణ యథా మాతా సుమిత్రా లక్ష్మణేన చ ।

భరతేనేవ కైకేయీ జీవపుత్రాస్తథా స్త్రియః ।

భవిష్యంతి సదానందాః పుత్రపౌత్రసమన్వితాః ॥ 131.109 ॥

శ్రుత్వా రామాయణమిదం దీర్ఘమాయుశ్చ విందతి ।

రామస్య విజయం చైవ సర్వమక్లిష్టకర్మణః ॥ 131.110 ॥

శృణోతి య ఇదం కావ్యమ్ ఆర్షం వాల్మీకినా కృతమ్ ।

శ్రద్ధధానో జితక్రోధః దుర్గాణ్యతితరత్యసౌ ॥ 131.111 ॥

సమాగమం ప్రవాసాంతే లభతే చాపి బాంధవైః ।

ప్రార్థితాంశ్చ వరాన్ సర్వాన్ ప్రాప్నుయాదిహ రాఘవాత్ ॥ 131.112 ॥

శ్రవణేన సురాస్పర్వే ప్రీయంతే సంప్రశృణ్వతామ్ ।

వినాయకాశ్చ శామ్యంతి గృహే తిష్ఠంతి యస్య వై ॥ 131.113 ॥

విజయేతి మహీం రాజా ప్రవాసీ స్వస్తిమాన్ వ్రజేత్ ।

స్త్రియో రజస్వలాశ్శ్రుత్వా పుత్రాన్ సూయురనుత్తమాన్ ॥ 131.114 ॥

పూజయంశ్చ పఠంశ్చేమమ్ ఇతిహాసం పురాతనమ్ ।

సర్వపాపాత్ ప్రముచ్యేత దీర్ఘమాయురవాఘ్నుయాత్ ॥ 131.115 ॥

ప్రణమ్య శిరసా నిత్యం శ్రోతవ్యం క్షత్రియైర్ద్విజాత్ ।

ఐశ్వర్యం పుత్రలాభశ్చ భవిష్యతి న సంశయః ॥ 131.116 ॥

రామాయణమిదం కృత్స్నం శృణ్వతః పఠతస్సదా ।

ప్రీయతే సతతం రామః సహి విష్ణుస్సనాతనః ॥ 131.117 ॥

ఆదిదేవో మహాబాహుః హరిర్నారాయణః ప్రభుః ।

సాక్షాద్రామో రఘుశ్రేష్ఠః శేషో లక్ష్మణ ఉచ్యతే ॥ 131.118 ॥

కుటుంబవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం, స్త్రియశ్చ ముఖ్యాస్సృఖముత్తమం చ ।

శ్రుత్వా శుభం కావ్యమిదం మహార్థం, ప్రాప్నోతి సర్వాం భువి చార్థసిద్ధిమ్ ॥ 131.119 ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం, సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః, ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥ 131.120 ॥

ఏవమేతత్పురావృత్తమ్ ఆఖ్యానం భద్రమస్తు వః ।
ప్రవ్యాహరత విస్రబ్ధం బలం విష్ణోః ప్రవర్ధతామ్ ॥ 131.121 ॥

దేవాశ్చ సర్వే తుష్యంతి గ్రహణాచ్ఛవణాత్తథా ।
రామాయణస్య శ్రవణాత్ తుష్యంతి పితరస్తథా ॥ 131.122 ॥

భక్త్యా రామస్య యే చేమాం సంహితామృషిణా కృతామ్ ।
లేఖయంతీహ చ నరాః తేషాం వాసస్త్రివిష్టపే ॥ 131.123 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।
భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

**ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే
శ్రీరామపట్టాభిషేకో నామ ఏకత్రింశదుత్తరశతతమస్సర్గః**

శ్రీరామస్తుతిః -

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః -

కుటుంబవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం, స్త్రియశ్చ ముఖ్యాస్సుఖముత్తమం చ ।
శ్రుత్వా శుభం కావ్యమిదం మహార్థం, ప్రాప్నోతి సర్వాం భువి చార్థసిద్ధిమ్ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీనాసిష్ఠ మహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిప్రకరణే ఏకోననవ్తతితమస్సర్గః

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

అథ వర్షసహస్రేణ, తాం పితామహ ఆయుయౌ ।
దారుణం హి తపస్సిద్ధ్యై, విషాగ్నిరపి శీతలః ॥ 1 ॥

మనసైవ ప్రణమ్యైనం, సా తథైవ స్థితా సతీ ।
కో వరః క్షుచ్ఛమాయాఽలమ్, ఇతి చింతాన్వితాఽభవత్ ॥ 2 ॥

ఆస్పృతం ప్రార్థయిష్యేఽహం, వరమేకమిమం విభుం ।
అనాయసీ చాయసీ చ, స్యామహం జీవసూచికా ॥ 3 ॥

అస్యోక్త్యా ద్వివిధా సూచిః, భూత్వా లక్ష్మ్యా విశామ్యహం ।
ప్రాణినాం సహసర్వేషాం, హృదయం సురభిర్యథా ॥ 4 ॥

యథాభిమతమేతేన, గ్రసేయం సకలం జగత్ ।
 క్రమేణ క్షుద్వినాశాయ, క్షుద్వినాశః పరం సుఖమ్ ॥ 5 ॥
 ఇతి సంచింతయంతీం తామ్, ఉవాచ కమలాలయః ।
 అన్యాయశ్చాస్తథా దృష్ట్వా, స్తనితాభ్రవోపమమ్ ॥ 6 ॥

బ్రహ్మోవాచ -

పుత్రి కర్కటికే, రక్షః కులశైలాభ్రమాలికే ।
 ఉత్తిష్ఠ త్వం తు తుష్టోఽస్మి, గృహాణాభిమతం వరం ॥ 7 ॥

కర్కట్యువాచ -

భగవన్ భూతభవ్యేశ, స్యామహం జీవసూచికా ।
 అనాయసీ చాయసీ చ, విధేఽర్చయసి చేద్వరం ॥ 8 ॥

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

ఏవమస్త్వితి తాముక్త్వా, పునరాహ పితామహః ।
 సూచికా సోపసర్గా త్వం, భవిష్యసి విషూచికా ॥ 9 ॥

సూక్ష్మయా మాయయా, సర్వలోకహింసాం కరిష్యసి ।
 దుర్భోజనా దురారంభాః, మూర్ఛా దుఃస్థితయశ్చ యే ॥ 10 ॥

దుర్దేశవాసినో దుష్టాః, తేషాం హింసాం కరిష్యసి ।
 ప్రవిశ్యాత్ హృదయం ప్రాణైః, పద్మస్త్రీహాది బాధనాత్ ॥ 11 ॥

వాతలేఖాత్మికా వ్యాధిః, భవిష్యసి విషూచికా ।
 సగుణం విగుణం చైవ, జనమాసాదయిష్యసి ॥ 12 ॥

గుణాన్వితచికిత్సార్థం, మంత్రోఽయం తు మయోచ్యతే ।

బ్రహ్మోవాచ -

హిమాద్రేరుత్తరే పార్శ్వే, కర్కటి నామ రాక్షసీ ॥ 13 ॥
 విషూచికాఽభిధానా సా, నామ్నాప్యన్యాయ బాధికా ।

తస్యాః మంత్రః ।

ఓం, హ్రీం, హ్రోం, రీం, రాం, విష్ణు శక్తయే నమః (3 సార్లు)

ఓం, నమో భగవతి, విష్ణుశక్తిమేనాం.

ఓం, హర హర, నయ నయ, పచ పచ, మథ మథ,

ఉత్సాదయ ఉత్సాదయ, దూరే కురు స్వాహా.

హిమవంతం గచ్ఛ, జీవ, సః, సః, సః, చంద్రమండల గతోఽసి స్వాహా । (3 సార్లు)

ఇతి మంత్రీ మహామంత్రం, న్యస్య వామకరోదరే ।

మార్జయేదాతురాకారం, తేన హస్తేన సంయుతః ॥ 14 ॥

హిమశైలాభిముఖ్యేన, విద్రుతాం తాం విచింతయేత్ ।

కర్కటిం కర్కశాక్రందాం, మంత్రముద్గరమర్దితాం ॥ 15 ॥

ఆతురం చింతయేచ్ఛంద్రే, రసాయన హృదిస్థితం ।
అజరామరణం యుక్తం, ముక్తం సర్వాధివిభ్రమైః ॥ 16 ॥

సాధకో హి శుచిర్భుత్వా, స్వాచాంతస్సుసమాహితః ।
క్రమేణానేన సకలాం, ప్రోచ్ఛినత్తి విషూచికామ్ ॥ 17 ॥

ఇతి గగనగతః, త్రిలోకనాథః, గగనగసిద్ధగృహీత, సిద్ధమంత్రః ।
గతః, ఉపగతశక్రవంద్యమానః, నిజపురమ్, అక్షయమ్, ఆయమ్, ఉజ్జ్వలశ్రీః ॥ 18 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీవాసిష్ఠమహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిప్రకరణే

విఘాచికామంత్రకథనం నామ ఏకోనసప్తతితమస్సర్గః

అథ క్షమాప్తార్థనా - యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ - కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ - శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

